

TIỀN HẢI

Tích tụ ruộng đất - hướng đi tất yếu trong sản xuất nông nghiệp

Thực hiện đề án tái cơ cấu nông nghiệp, huyện Tiên Hải đã nỗ lực tuyên truyền đến nhân dân thực hiện tốt chủ trương của Đảng và Nhà nước, các cơ chế, chính sách của tỉnh, huyện về tích tụ ruộng đất để thúc đẩy phát triển sản xuất nông nghiệp hàng hóa, góp phần nâng cao giá trị trên đơn vị diện tích đất canh tác và thu nhập cho nông dân.

Tích tụ ruộng đất tại xã Nam Chính.

Những năm qua, việc tích tụ ruộng đất quy mô lớn là bước đột phá thứ hai sau dồn điền đổi thửa ở xã Tây Giang. Nhiều hộ dân đã thay đổi tư duy trong sản xuất nông nghiệp, xây dựng những cánh đồng cấy lúa với diện tích 3 - 12ha. Diện tích canh tác được gieo cấy cùng giống lúa, áp dụng biện pháp thâm canh cải tiến trong điều tiết nước, phòng, trừ sâu bệnh... Trên diện tích 3ha thuê từ các hộ dân, anh Nguyễn Văn Sự, thôn Cát Già đã thành công trong việc liên kết với Công ty Thương mại Hàng hải Việt

Nông dân xã Tây An đẩy mạnh cơ giới hóa trong sản xuất.

Nam sản xuất lúa sạch hữu cơ, mang lại hiệu quả kinh tế cao. Anh Sự chia sẻ: Đây là năm thứ 2 gia đình tôi gieo cấy lúa sạch hữu cơ. Ngay từ đầu vụ, tôi

đã được đơn vị liên kết cho đi tập huấn kỹ thuật canh tác, cung ứng lúa giống, thuốc bảo vệ thực vật sinh học để áp dụng sản xuất trên đồng ruộng. Hiện nay, sản xuất lúa sạch hữu cơ của gia đình thực hiện đúng quy trình canh tác bảo đảm chất lượng gạo sạch đáp ứng theo yêu cầu của đơn vị hợp đồng bao tiêu sản phẩm để ra. Mô hình sản xuất lúa sạch hữu cơ không chỉ đem lại hiệu quả kinh tế cao, còn góp phần bảo vệ môi trường bền vững. Với giá thu mua của đơn vị liên kết là 1,5 triệu đồng/ta. Theo ông Tô Văn Cách, một lão nông giàu kinh nghiệm trong thâm canh lúa của thôn Nam: Muốn tăng hiệu quả sản xuất nông nghiệp thì việc đầu tiên đó là phải thay đổi tư duy của người nông dân về quy mô sản xuất. Nếu một hộ nông dân sản xuất manh mún vài sào ruộng sẽ không có thu nhập cao được, chứ đừng nói là giàu, nhưng nếu sản xuất trên diện tích vài héc-ta thì ngay chỉ độc canh cây lúa chắc chắn sẽ có lãi. Sản xuất trên diện tích lớn mở ra cơ hội áp dụng cơ giới hóa, tăng năng suất lao động. Được biết, gia đình ông Cách đã thực hiện thuê hơn 10ha ruộng từ năm 2013. Có diện tích canh tác lớn, ông

Cách đầu tư 2 máy cày đa năng, 1 máy gặt đập liên hợp để phục vụ sản xuất. Sau mỗi vụ sản xuất gia đình ông Cách thuê hơn 500 triệu đồng. Không chỉ ở xã Tây Giang mà các hộ dân ở nhiều địa phương trong huyện Tiên Hải đã chủ động dồn đổi, thuê đất, mượn đất nông nghiệp hình thành những thửa ruộng lớn, trang trại tổng hợp thúc đẩy sản xuất. Gia đình Ông Phạm Văn Bốn, thôn Nho Lâm, xã Đông Lâm đã xây dựng thành công mô hình sản xuất nông nghiệp đa canh trên diện tích 8ha. Trong đó xây dựng 7 mẫu đào ao nuôi thả cá; 5 mẫu trồng cỏ chăn nuôi; 7 mẫu trồng lúa; 5 mẫu với mô hình vịt, cá, lúa. Ông Bốn cho biết: Muốn chuyển đổi, tích tụ đất nông nghiệp trước hết phải căn cứ vào điều kiện hạ tầng cơ sở của mỗi địa phương để xác định quy mô, đối tượng cây trồng chuyển đổi cho phù hợp, bảo đảm phát huy lợi thế và gia tăng giá trị sản xuất của các hộ dân. Sản xuất nông nghiệp có quy mô lớn sẽ giảm chi phí lao động, giống, phân bón..., đồng thời việc đầu tư máy móc, ứng dụng kỹ thuật vào sản xuất thuận lợi, hiệu quả hơn, bảo đảm sản phẩm nông nghiệp đồng đều với chất lượng cao, tăng hiệu quả sản xuất, tạo sự gắn bó hơn giữa hộ nông dân và các hộ với doanh nghiệp.

Tích tụ đất đai là một hướng đi tất yếu trong sản xuất nông nghiệp ở huyện Tiên Hải do điều kiện thực tế của địa phương có khu công nghiệp thu hút lực lượng lao động rất lớn vào làm việc, đồng thời tình trạng lao động di làm ăn xa dẫn đến thiếu lao động sản xuất nông nghiệp. Năm 2017, huyện Tiên Hải tiếp tục vận động, khuyến khích các doanh nghiệp, hộ dân đầu tư vào lĩnh vực nông nghiệp.

MANH THẮNG

Thành công từ tấm lòng nhân hậu

Vượt qua nhiều khó khăn, bằng ý chí, nghị lực anh Trần Văn Dũng, thôn Kiều Trai, xã Minh Tân (Hưng Hà) đã khởi nghiệp và đưa Công ty TNHH Trần Minh Dũng ngày một phát triển. Ngoài ra, anh Dũng còn được biết đến là một người có tấm lòng nhân hậu bởi anh đã dạy và tạo việc làm cho nhiều lao động, đặc biệt là thanh niên khuyết tật ở địa phương.

Theo sự chia sẻ của anh Dũng thì anh sinh ra trong gia đình khó khăn và sớm phải học nghề một tìm đường để mưu sinh. Sau khi thành nghề, cùng với vừa học vừa làm để tích lũy kinh nghiệm, anh dành nhiều thời gian đi tìm hiểu thị trường. Nhận thấy nhu cầu đồ thờ cúng ngày càng phát triển anh quyết định lập xưởng sản xuất đồ gỗ mỹ nghệ. Toàn bộ sản phẩm đều do tự tay anh thiết kế, làm mẫu và hướng dẫn thợ làm. Từ năm 2005, anh Dũng đã nhận trung tu và làm mới nhiều khu di tích ở huyện Hưng Hà như Bái đường

nhà bác học Lê Quý Đôn (thôn Đông Phú, xã Độc Lập), đền thờ tổ họ Trần Việt Nam (thôn Phương La, xã Thái Phương) và nhiều đình chùa, miếu mạo, các nhà thờ họ khác. Đến nay, Công ty của anh đã sở hữu cơ ngơi trị giá hàng tỷ đồng, doanh thu hàng năm từ 4 - 5 tỷ đồng, tạo việc làm thường xuyên cho gần 20 lao động với mức thu nhập từ 4 - 7 triệu đồng/người/tháng. Anh còn đầu tư 5 tỷ đồng để xây dựng nơi làm việc và ăn nghỉ khang trang cho người lao động.

Không chỉ làm giàu cho bản thân, từ năm 2006 anh Dũng đã tổ chức dạy nghề miễn phí và tạo việc cho khoảng 50 lao động, trong đó 2/3 là người khuyết tật. Anh Dũng cho biết: Đặc thù sản xuất đồ thờ cúng ngoài công đoạn xẻ gỗ làm bằng máy, còn lại tất cả các công đoạn khác đều phải làm bằng tay mới tạo được độ tinh xảo, sản phẩm làm ra bền, đẹp, được khách hàng ưa chuộng. Vì thế, yêu cầu trong làm việc đối với người bình thường đã khó với người khuyết tật

còn khó hơn. Mặt khác, người khuyết tật rất nhạy cảm, chỉ cần một ánh mắt thiếu thiện hay một lời nói nặng là họ tự ái, không hợp tác với mình. Vì vậy, khi dạy nghề cho người khuyết tật, anh đã dành cho họ tấm lòng chân thành, gần gũi từ đó truyền dạy nghề cho họ thành công. Với sự giúp đỡ của anh Dũng, nhiều người khuyết tật đã thành nghề và tự lao động kiếm sống như Bùi Đình Đán, Bùi Đình Dân (Quỳnh Phụ), Phan Văn Công (Kiến Xương), Vũ Tiến Vị (Hưng Hà)...

Với đôi bàn tay vàng và với tấm lòng nhân hậu, anh Trần Văn Dũng đã đạt được nhiều phần thưởng cao quý như giải thưởng Lương Định Của và nhiều bằng khen, giấy khen của tỉnh, huyện. Năm 2014, anh là 1 trong 117 nghệ nhân cả nước được phong tặng danh hiệu Nghệ nhân làng nghề. Đó là nguồn động viên to lớn, là động lực để anh tiếp tục đưa Công ty ngày càng phát triển và giúp đỡ thêm nhiều mảnh đời khó khăn trong cuộc sống.

NGỌC MAI

Anh Dũng truyền dạy nghề cho học trò.

VŨ THƯ

Nông dân khổ vì chuột

Hàng chục héc-ta lúa xuân của huyện Vũ Thư có nguy cơ thất thu hoặc giảm năng suất do tình trạng chuột phá hoại mạnh. Hiện nay, các địa phương đang tập trung tuyên truyền, chỉ đạo bà con nông dân thường xuyên kiểm tra đồng ruộng, thực hiện các biện pháp để bảo vệ lúa xuân không để chuột phá hoại.

Nông dân xã Song An quây nylon quanh ruộng nhưng chuột vẫn vào cắn phá lúa.

Vụ xuân năm 2017, gia đình bà Bùi Thị Trâm, thôn Khê Kiều, xã Minh Khai (Vũ Thư) gieo cấy hơn 5 sào lúa, hiện lúa trong thời kỳ đẻ nhánh rõ. Kiểm tra đồng ruộng thường xuyên, bà Trâm phát hiện những ngày gần đây, diện tích lúa của gia đình bị chuột cắn phá mạnh, rải rác thành từng chòm từ 1 - 3m². Những cây lúa bị chuột cắn sát gốc, khả năng phục hồi khó hoặc không thể. Để đối phó với nạn chuột, bà mua nylon

quây xung quanh ruộng. Bà Trâm chia sẻ: Trước đó, từ đầu vụ, gia đình tôi đã rải thuốc diệt chuột, đặt bẫy thủ công nhưng không hiệu quả. Hiện nay, vì nạn chuột hoành hành mạnh, gia đình tôi tốn gần 400.000 đồng để mua nylon, cọc tre và mất 2 ngày công mới quây xong 3 thửa ruộng. Tuy mất chi phí và công sức đầu tư vậy nhưng cũng chỉ hạn chế một phần nhỏ tình trạng chuột phá hoại. Nếu chuột cứ cắn phá thế này,

năng suất lúa xuân sẽ giảm hẳn.

Không riêng gia đình bà Trâm mà hầu hết nông dân xã Minh Khai đang phải đối phó với tình trạng chuột cắn phá lúa mạnh. Nổi bật nhất trên các cánh đồng không phải màu xanh của lúa mà là màu trắng của nylon được giăng thành từng ô, từng đường, bà con còn cắm nê, "cờ nylon" giữa ruộng để xua đuổi chuột. Ông Phạm Văn Thứ, Giám đốc HTXNN xã Minh Khai cho biết: Từ đầu vụ xuân đến

nay, xã đã tổ chức 2 lượt đánh chuột đồng loạt với 25kg thuốc diệt chuột trộn với trên 1 tấn thóc mồi. Để tăng hiệu quả đánh chuột, HTX cấp phát mỗi diệt chuột cho từng hộ gia đình, hướng dẫn bà con đặt mồi ở vị trí chuột thường cắn phá tại ruộng. Ngoài đánh bả, HTXNN xã thường xuyên phát động bà con đặt bẫy, đánh bắt thủ công... Nhiều hộ tích cực thực hiện, nhưng phần đông nông dân chưa quan tâm đánh bắt chuột vì vậy lượng chuột diệt được không đáng kể. Hơn nữa trước kia, bà con thường xuyên cắt cỏ bờ, vệ sinh đồng ruộng nên chuột ít chỗ trú ngụ, nhưng hiện nay bờ vùng, bờ thửa đào đắp to, cỏ dại mọc um tùm, rất thuận lợi cho chuột sinh sôi, phát triển. Hầu như xứ đồng nào cũng bị chuột phá hoại, trong đó nặng nhất là diện tích lúa tốt sớm, lúa ở các xứ đồng, thửa ruộng nằm gần nghĩa trang, giáp bờ sông, bờ cỏ rậm rạp.

Cùng với Minh Khai, nông dân các địa phương ở Vũ Thư cũng đang gặp khó khăn trong việc ngăn ngừa, diệt chuột bảo vệ lúa xuân. Vụ xuân này, toàn huyện gieo cấy 8.000ha lúa, thời tiết thuận lợi nên lúa xuân phát triển tốt. Đến thời điểm hiện tại, các loại sâu bệnh phát sinh gây hại lúa ít hơn so với năm ngoái, tuy nhiên, tình trạng chuột cắn phá lúa xuân lại diễn ra trên diện rộng và gây thiệt hại nặng hơn so với các năm. Do chuột cắn phá rải rác, thành từng chòm, từng đám trong ruộng nên các địa phương khó thống kê nhưng ước tính, tổng diện tích lúa bị chuột cắn phá nặng toàn huyện khoảng vài chục héc-ta, trong đó một số HTXNN có tình trạng chuột phá hoại nặng nề như Song An, Minh

Khai, Việt Hùng, Trung An, Nguyễn Xá.

Ông Trần Văn Hưng, Trưởng phòng Nông nghiệp và Phát triển nông thôn huyện cho biết: Thực tế sau khi huyện chuyển lượng thuốc diệt chuột do tỉnh hỗ trợ về, từ đầu vụ xuân, các HTXNN đều tổ chức đánh chuột đồng loạt nhiều đợt khá hiệu quả. Tuy nhiên, nếu chỉ trông chờ vào đánh chuột của HTXNN thì chưa thấm gì so với lượng chuột thực tế ngoài đồng ruộng. Một số HTXNN đã quan tâm đến công tác diệt chuột, thậm chí tổ chức thu mua chuột để động viên bà con đánh bắt, nhưng còn nhiều HTX chưa quan tâm vấn đề này. Nếu không đánh bắt chuột đồng loạt, chỗ đánh, chỗ không thì cũng chỉ như bắt cóc bỏ đĩa. Để bảo đảm an toàn lúa xuân, góp phần thực hiện mục tiêu năng suất lúa đạt 71 tạ/ha trở lên, từ nay đến cuối vụ, huyện chỉ đạo các địa phương tiếp tục tăng cường công tác diệt chuột. Song song với sự vào cuộc tích cực của HTXNN, các địa phương cần tăng cường tuyên truyền, vận động nông

dân vệ sinh đồng ruộng, làm sạch cỏ ven ruộng, bờ vùng, bờ thửa để hạn chế nơi cư trú của chuột; phát động bà con đánh bắt chuột bằng biện pháp thủ công như: đào hang, đổ nước bắt chuột, xông khói, kết hợp với sử dụng chó và sử dụng các loại bẫy. Đặc biệt tuyên truyền công tác diệt chuột nhằm nâng cao ý thức của người dân hiểu việc diệt chuột phải đồng loạt, thường xuyên mới có hiệu quả.

Cũng theo ông Trần Văn Hưng, việc nông dân sử dụng nylon quây xung quanh ruộng để ngăn ngừa chuột như hiện nay là chưa triệt để vì chuột vẫn tìm cách để vào ruộng gây hại, hơn nữa, chi phí đầu tư mua nylon ngăn chuột thì thiếu là 50.000 đồng/sào gây tốn kém lớn mà hiệu quả chưa cao. Ngoài ra, ở vào giai đoạn lúa phát triển mạnh, phần lúa ven ruộng có quây nylon thường là nơi khu trú, phát sinh các loại sâu bệnh. Vì vậy, thay vì quây nylon, nông dân tăng cường tổ chức đánh bắt, diệt chuột đồng loạt sẽ nâng cao hiệu quả công tác diệt chuột, bảo vệ an toàn sản xuất.

Nông dân xã Minh Khai quây nylon quanh ruộng để hạn chế chuột cắn phá.

Ông Bùi Quang Thọ, Giám đốc HTXNN Phú Lộc, xã Việt Hùng

HTXNN Phú Lộc có trên 125ha lúa và 77ha cây màu, từ đầu vụ xuân đến nay, chúng tôi tổ chức đặt bả sinh học diệt chuột đồng loạt 3 lần với tổng số trên 600kg thóc ngâm ủ thuốc. Mặc dù vậy, lượng chuột trên đồng ruộng vẫn còn nhiều và thường cắn phá rải rác ở hầu khắp các diện tích lúa. Hiện nay, chúng tôi thu của bà con 0,5kg thóc/sào để đầu tư cho công tác diệt chuột, tôi nghĩ với phần kinh phí quá ít như thế thì rất khó diệt chuột hiệu quả. Tuy nhiên, nhiều nông dân chưa nhận thức đúng, sẵn sàng đầu tư 50.000 đồng/sào/vụ để mua nylon ngăn chuột chứ không đầu tư diệt chuột triệt để, vì vậy chuột vẫn hoành hành.

Bà Nguyễn Thị Thọ, thôn Quý Sơn, xã Song An

Gia đình tôi có 1 mẫu cấy lúa Nhật ở cánh đồng Quý Sơn. Để diệt chuột, ngày nào tôi cũng đặt khoảng 40 cái bẫy ở xung quanh ruộng, có ngày được 3 - 5 con, có ngày không được con nào. Ngoài ra, tôi ngâm ủ thóc với thuốc để diệt nhưng chuột vẫn phá hoại mạnh nên tôi buộc phải đầu tư gần 500.000 đồng để mua nylon quây kín quanh ruộng. Thế nhưng, hiện nay chuột vẫn cắn phá nham nhở ruộng lúa, mất khoảng 20% diện tích, tôi rất xót xa.

Ông Nguyễn Văn Lô, nông dân HTXNN Tân Phong, xã Việt Hùng

Để ngăn chuột, em buộc tối, tôi cũng may áo trong xóm rủ nhau soi đèn pin và dùng gậy để đuổi, đập chuột, tuy vất vả nhưng tôi thấy khá hiệu quả, diệt được khá nhiều chuột. Ngoài ra, gia đình tôi kiên trì dùng cam đặt ở các bờ ngăn, cũng diệt thêm được một số chuột. Tuy vậy, ruộng của gia đình tôi gần khu nghĩa trang nên quá nhiều chuột. Tôi để nghị tỉnh, huyện, xã phải có biện pháp hiệu quả hơn để diệt chuột, nếu không nông dân sẽ thiệt hại nặng nề.

HÀ PHƯƠNG